

МЛАДИ ПРЕДУЗЕТНИЦИ

Билтен Центра за омладинско предузетништво из Лесковца, Лебана и Медвеђе

Наш будући предузетник- Милан Максимовић

Као један од 200 учесника на програму за омладинско предузетништво у Лесковцу, Милан је прошао серију тренинга у априлу, и након којих је убрзо предао свој бизнис план Фонду за развој Републике Србије, код кога је конкурс био отворен до 15. маја.

Своју бизнис идеју је први пут ставио на папир на тренингу Израда бизнис планова и пројеката у оквиру кога су наши учесници имали задатак да осмисле и презентују бизнис план. Милан је тада представио свој бизнис план за фитнес клуб и теретану, који је нешто касније, уз нашу помоћ, употпунио и прилагодио апликацији Фонда. Након месец и по дана чекања и неизвесности стигло му је решење из Фонда и писмо, у коме га обавештавају да му је одобрен кредит за отварање фитнес и теретана клуба "Актив", као и прецизнији подаци о условима отплате кредита.

У нашем интервјуу са Миланом дошли смо до јако занимљивих и корисних података за све оне који планирају да се баве предузетнишвом. Наиме, средства за "start up" кредит код Фонда за развој Републике Србије се могу користити за кредитирање занатских, производних и услужних делатности. Кредити се одобравају под следећим условима: у износу од 400.000 до 1.200.000 динара; рок отплате 3-5 година, са периодом чека до 12 месеци; каматна стопа 1% на годишњем нивоу уз примену валутне клаузуле; тромесечна отплата кредита.

За предузетнике изнад 25 година старости предност имају: лица која обезбеде сопствено учешће и лица до 40 година старости.

Колики ће бити период отплате кредита израчунава се након израде

бизнис плана и спецификације буџета, тако што се величина укупних улагања подели са величином планиране добити. Ако на пример добијете индекс 4,3 ваш рок отплате кредита биће 5 година, односно све што прелази број 4 распоређује се на петогодишњу отплату. Аналогно би било ако би индекс износио нпр. 3,5. У том случају би отплата кредита трајала 4 године.

Од укупно 5 инструмената обезбеђења уредног враћања кредита (које можете погледати на сајту Фонда: www.fondzarazvoj.sr.gov.yu), Милан Максимовић је изабрао **ручну залогу на опрему**, што у његовом случају значи да уколико не отплаћује уредно кредит, Фонд као давалац кредита има право да му одузме справе за теретану, тј. залогу на опрему. При том, вредност опреме се рачуна по цени по којој је она купљена и током отплате кредита њена вредност због амортизације не опада. Ово је, у случају неуспешног бизниса опција која најмање угрожава предузетника у погледу губитка имовине. Међутим, пошто се ради о нашем учеснику програма, Центар за развој омладинског предузетништва ће пружати Милану константну консултантску и „know-how“ подршку како му отплата кредита не би угрожавала редовно пословање. Оно што му у скорије време предстоји је потписивање уговора са Фондом 13. 08. 2008. године, обезбеђивање простора за теретану, а када му новчана средства буду исплаћена, тада званично почиње са бизнисом.

Документација коју је Милан приложио при конкурсима за кредит укључује: Захтев, бизнис план, сертификат о завршеној обуци за израду бизнис плана (**сертификат о завршеној обуци у Центру за омладинско предузетништво је прихватљив код Фонда**), Решење о упису привредног друштва Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре, фотокопија личне карте, Решење о утврђивању пореског идентификационог броја-ПИБ-а и Изјава да подносилац захтева никада раније није био власник привредног друштва (зато што се аплицира за "start up" кредит) и на крају, подаци о спецификацији опреме која се купује. Овде је јако

важно споменути један релевантан податак везан за датум оснивања предузећа, тј фирме. Наиме, приликом подношења потребне документације која се предаје Фонду за развој уз бизнис план, неопходно је регистровати фирму код Агенције за привредне регистре. То се ради у Услужном центру у Лесковцу по врло једноставном поступку, при чему је неопходно дати назив фирме (који мора бити јединствен и проверава се на сајту Агенције: www.apr.sr.gov.yu), фотокопију личне карте и одабрати датум када ће фирма званично почети да послује. Милан је тада одабрао датум за који је проценио да ће бити близак са периодом уплате средстава од стране Фонда. Међутим, како је предвидео овај рок, морао је да промени датум рестровања фирме, како не би био у обавези да буде порески обавезник због фирме која још увек није почела са радом. Овај задатак се такође једноставно решава и то попуњавањем захтева за допуну Решења о регистрацији и уплатом на рачун Услужног центра.

Што се тиче Решења о утврђивању пореског идентификационог броја, Миланов предлог је да за то ангажујете књиговођу који ће уместо вас регулисати све обавезе према Пореској управи. За израду печата за вашу фирму потребно вам је Решење о упису привредног друштва у Регистар привредних субјеката код Агенције за привредне регистре.

Према Милановим мишљењу, целокупна процедура је много једноставнија него што је очекивао.

На Милановом примеру су се и полазници Џоб клуба у Лесковцу информисали о начину приступа кредитима код Фонда за развој Републике Србије.

Искусни (мада не и стари) предузетници – будућим предузетницима

Центар за развој омладинског предузетништва у Лесковцу је са нашим учесницима у периоду одржавања тренинга, поред евалуације сваког одржаног тренинга, урадио и један упитник чија је сврха била да издвојимо будуће предузетнике, као и оне који се предузетнишвом већ баве. Тако смо успели да формирамо једну групу младих људи са којима смо 14. јула одржали једночасовни "brain storm" састанак. То је била права "олуја" предлога, сугестија и искустава која је свима нама пријала, обзиром да је састанак био договорен у пола четири по подне за један јако топао понедељак.

Овај састанак, који је креирала и фацилитирала Андријана Стоиљковић, асистент координатора програма, је протекао у складу са предвиђеним тачкама концепта и то прилично конструктивно и концизно, и уз активно учешће свих присутних. Најпре је представљен наш будући

предузетник, Милан Максимовић који нам је испричао како је дошао на идеју да отвори фитнес клуб "Актив", затим како и на који начин смо му ми пружили подршку и које је све обавезе имао пре него што је предао свој бизнис план Фонду за развој Републике Србије. Такође смо чули и искуства предузетника Небојше Ранђеловића у вези његове делатности и налажења средстава за покретање сопственог бизниса. У оквиру сесије представљања су будући предузетници изнели своје бизнис идеје и потенцијалне изворе кредитирања и нарочито тако је дошло до размена информација између учесника састанка.

Још једном смо наше предузетнике подсетили да ће пројектни тим током целог периода реализације пројекта организовати активности којима ће директним корисницима пројекта, као и другим интересентима, пружати услуге информисања о бизнис приликама у

локалним заједницама, константно пружати практичну подршку током процеса израде и дефинисања бизнис планова и идеја, добијања кредитне подршке од банака и/или државних фондова, прикупљања средстава, регистровања предузећа или предузетничке радње и слично. У вези са тим договорили смо се да учесници за наредни састанак припреме своје бизнис планове које ће наш пројектни тим прегледати, кориговати и адаптирати за конкурс код неког од могућих извора кредитирања.

www.mladipreduzetnici.org

Ко је коме шегрт? (први део)

Неки од наших полазника су већ почетком јула почели са програмом шегртовања, који се своди на менторски рад између предузетника и "шегрта", тј. нашег полазника. Они ће за након овог програма имати јако драгоцену "know how" искуство, што им може бити од користи при започињању сопственог бизниса.

Тако је на пример Жаклина Симић, једна од наших корисника програма, имала прилике да се по први пут сусретне са радом у области књиговодства, за који има само стечено теоретско знање. Као "шегрт" у Удружењу предузетника, она обавља задатке као што су попуњавање налога за пренос и уплату, попуњавање обрасца за Пореску управу и све оно што раде књиговође. Осим тога, Жаклина учи и о тзв. задацима на терену, тј. када је потребно извршити услуге клијенту

у институцијама као што су Агенција за привредне регистре, Национална служба за запошљавање итд.

Слична искуства има и Ивана Пуреновић која о књиговодственим услугама учи у фирми Олимпија д.о.о.

Милош Петковић и Марко Цакић шегртују у фирми која се бави продајом, склапањем и сервисирањем компјутерске опреме, Лекст д.о.о. Према њиховим речима, шегртовање је протекло у једној пријатној и опуштеној атмосфери, док се Жељко Котло, власник ове фирме, показао као добар домаћин и ментор. Он је био у улози предавача, док су Милош и Марко постављали подпитања, износили своје ставове и добијали сугестије и смернице о томе колико је њихово размишљање блиско реалним ситуацијама свакодневног пословања.

Обзиром да је на тренинзима и предавањима предузетништво као тема обрађена углавном уопштено, наши "шегрти", су са својим менторима ову исту тему разрадили на конкретном примеру, и то у смислу да су за сваки пословни подухват о коме је било речи уочавали препреке како интерног, тако и екстерног типа. Оно што је јако битно, Милош и Марко дошли до веома битних закључака, а неки од њих су да прави менаџер мора да има резервни план у случају да се бизнис не одвија по предвиђеном плану. Зато је наравно битно имати смисао за бизнис, помало среће, помало интуиције и потпуну објективност, јер је од пресудног значаја у ком тренутку треба донети стратешку одлуку о промени делатности.

Центар за омладинско предузетништво Лесковац	Центар за омладинско предузетништво Лебане	Центар за омладинско Предузетништво Медвеђа
Светозара Марковића 23 (Дом занатлија) Тел. 016 242 949 leskovac@mladipreduzetnici.org	Бранка Радичевића 15 (код Гимназије) Тел. 062 136 137 7 lebane@mladipreduzetnici.org	Јабланичка бб (Дом културе) Тел. 016 892 192 medvedja@mladipreduzetnici.org

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Општина Лесковац
Општина Лебане
Општина Медвеђа